

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **navrhovateľa M.**, bytom v B., v dovolacom konaní zastúpeného Mgr. Z. N. v B. 3, proti **odporcovi JUDr. I. M.**, notárovi V. zastúpenému JUDr. M. H., advokátom v B., **o zaplatenie 165 969,59 eur (5 000 000 Sk)** vedenej na Okresnom súde Bratislava II v Bratislave pod sp. zn. 15 C 152/2002, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislava zo 4. februára 2009, sp. zn. 15 Co 264/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. februára 2009, sp. zn. 15 Co 264/2008 – 118 v zamietajúcej časti (týkajúcej sa sumy 157 007, 23 Eur) **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Vo vyhovujúcej časti (po sumu 8962,36 Eur) dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Bratislava II v Bratislave rozsudkom z 28. januára 2008, č. k. 15 C 152/02 – 193 **uložil odporcovi povinnosť** zaplatiť navrhovateľovi sumu 5 000 000 Sk s 15, 5% úrokom z omeškania od 15. 2. 2002 do zaplatenia, **nahradiť mu trovy konania** v sume 211 425 Sk na účet právnej zástupkyne navrhovateľa Mgr. Z. do troch dní, návrh **vo zvyšku** (o zaplatenie 15, 5% úrokov z omeškania z 5 000 000 Sk od 3. 2. 2002 do 14. 2. 2002) **zamietol**, konanie v časti týkajúcej sa zaplatenia 17,6% úrokov z omeškania zo sumy 5 000 000 Sk od 31. 8. 2000 do 2. 2. 2002 a v časti týkajúcej sa zaplatenia 2,1 % úrokov z omeškania zo sumy 5 000 000 Sk od 3. 2. 2002 do zaplatenia **zastavil** a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava II v Bratislave **pomernú časť súdneho poplatku** v sume 150 000 Sk taktiež do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vychádzal z názoru, že návrh je dôvodný, lebo výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že navrhovateľovi vznikla škoda v súvislosti s činnosťou odporcu, ktorý (ako notár) vydal (do úschovy prijatú kúpnu cenu) z notárskej úschovy po predchádzajúcom akceptovaní dohody (z 2.8.2000), ktorou sa menili podmienky jej vydania. Odporca nemal predmetnú dohodu akceptovať, lebo bola uzavretá medzi zložiteľom a oprávneným ako dvojstranným právnym úkonom; nebola tak vyhlásením zložiteľa (navrhovateľa) notárovi (odporcovi) o zmene podmienok vydania úschovy. Odporca mal skúmať obsah tejto dohody; navyše, mohol zabrániť vzniku škody, keď z listín, ktoré navrhovateľ pred ním vlastnoručne podpísal, mohol a mal zistiť nezhodu podpisu navrhovateľa ako zložiteľa v zápisnici z 19. 7. 2000 a v dohode z 2. 8. 2000. Odporca preto mohol zistiť, že dohoda z 2. 8. 2000 je absolútne neplatným právnym úkonom. Pokiaľ by totiž odporca nebol porušil svoje povinnosti, nebol by vydal peniaze z notárskej úschovy a navrhovateľovi by ani nevznikla predmetná škoda (§ 40 ods. 1 zákona č. 323/1992 Z. z. v znení platnom do 30. júna 2003). Odporca sa svojej objektívnej zodpovednosti za škodu nezbavil, keď v súdnom konaní ničím nepreukázal, že škode nemohol zabrániť ani vynaložením všetkého úsilia, ktoré od neho bolo možné požadovať (§ 40 ods. 3 zákona č. 323/1992 Z. z. v znení platnom do 30. júna 2003). Boli tak splnené všetky predpoklady vzniku jeho zodpovednosti za škodu, na rozdiel od jeho zamestnankyne, u ktorej tieto predpoklady splnené neboli, lebo v čase osvedčovania pravosti podpisov na listinách navrhovateľ ešte škodu neutrpel; takýto následok vznikol až vydaním peňazí. Pokiaľ súd prvého stupňa návrh v časti zamietol, rozhodol tak potom, čo dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na zaplatenie úrokov z omeškania 15,5% zo sumy 5 000 000 Sk od 3. 2. 2002 do 14. 2. 2002 nie je dôvodný. O čiastočnom späťvzátí návrhu rozhodol s súladom s ustanovením § 96 ods. 1, ods. 2 O. s. p. a o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 3 O. s. p.

*Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. februára 2009, č. k. 15 Co 264/2008 – 233 rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5 000 000 Sk s 15, 5% úrokom od 15. 2. 2002 do zaplatenia **z m e n i l** tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 8962,36 eur (270 000 Sk) s 15, 5% úrokom z omeškania od 15. 2. 2002 do zaplatenia, vo zvyšku návrh **z a m i e t o l** v časti, ktorou bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť pomernú časť súdneho poplatku v sume 150 000 Sk „**z m e n i l**“ tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa **z r u š i l** a odporcovi uložil povinnosť nahradiť*

navrhovateľovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania v sume 18 366, 40 eur k rukám právneho zástupcu odporcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Dospel k záveru, že návrh je len čiastočne dôvodný. Poukázal pritom na výsledky vykonaného dokazovania, najmä na podmienky určené zložiteľom (za ktorých mohla byť vydaná kúpna cena), t. j. na predloženie rozhodnutia Okresného úradu Bratislava I, Katastrálneho odboru o vklade nehnuteľností v prospech zložiteľa a na odpočítanie dane z prevodu nehnuteľností, ktoré sú zrejmé zo zápisnice z 19. 7. 2000. Stotožnila sa so záverom súdu prvého stupňa spočívajúcim v tom, že škoda navrhovateľovi vznikla už uzavretím simulovanej kúpnej zmluvy a uložením kúpnej ceny do notárskej úschovy, ako aj s tým, že v súvislosti s činnosťou zamestnankýň odporcu navrhovateľovi škoda nevznikla; zamestnankyňa a notár pri osvedčovaní pravosti podpisu neporušili žiadnu právnu povinnosť vyplývajúcu z Notárskeho poriadku. Odporca a jeho zamestnankyňa potvrdili iba skutočnosť, že H. po overení totožnosti podľa občianskeho preukazu, vlastnoručne podpísala kúpnu zmluvu a zápisnicu z 19. 7. 2000 a so zreteľom na skutočnosť, že ani odporca, ani jeho zamestnankyňa H. nepoznali, nemohla ani vedieť, že osoba preukazujúce svoju totožnosť občianskym preukazom H., v skutočnosti H. nie je. Pri osvedčovaní pravosti podpisu notár nezodpovedá za obsah listiny, ktorú pred ním osoba podpisuje a z Notárskeho poriadku mu nevyplýva povinnosť skúmať obsah a platnosť iných právnych úkonov účastníkov. Zápisnicu z 19. 7. 2000 o prijatí peňazí do notárskej úschovy považoval za platnú, lebo obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti. Dohodou z 2. 8. 2000 uzavretou medzi navrhovateľom (zložiteľom sumy) a oprávnenými H. a D., podľa ktorej Notársky úrad odporcu nebude odpočítavať z kúpnej ceny daň z prevodu nehnuteľností (lebo táto sa bude platiť v zmysle bodu III kúpnej zmluvy), keďže odpadla podmienka odpočítania dane z prevodu nehnuteľností, došlo k zmene podmienok, za ktorých majú byť peniaze z notárskej úschovy vydané. Odvolací súd dospel k záveru, že odporca touto dohodou nebol viazaný, nešlo totiž o jednostranné vyhlásenie zložiteľa voči notárovi o zmene podmienok a nebol preto oprávnený vydať uschovanú sumu predstavujúcu daň z prevodu nehnuteľností; táto mala byť vydaná až po vykonanom daňovom priznaní a predložení rozhodnutia o vyrúbení dane. V tejto časti sa teda odvolací súd stotožnil s súdom prvého stupňa, v tom, že ak zložiteľ dodatočne menil vyhlásenie, za akých podmienok sa majú vydať peniaze, notár mohol a mal akceptovať túto zmenu len zákonnou formou, t. j. spísaním dodatku, resp. zmena zápisnice o prijatí peňazí osobne so zložiteľom. Dohoda z 2. 8. 2000 bola uzavretá ako dvojstranný úkon medzi zložiteľom a oprávnenými a nie ako vyhlásenie zložiteľa voči notárovi. Pokiaľ ju odporca

akceptoval a vydal aj peniaze, ktoré boli určené na zaplatenie dane, porušil povinnosti notára v súvislosti s činnosťou súvisiacou s úschovou peňazí, pričom daň z prevodu nehnuteľnosti predstavovala sumu 270 000 Sk (8 962,36 Eur). Návrh preto považoval za dôvodný iba po túto sumu. Keďže výsledkami vykonaného dokazovania nebolo preukázané, žiadne porušenie povinnosti odporcu (tak pri prevzatí peňazí do notárskej úschovy, ako aj pri ich vydaní) , návrh vo zvyšku (čo do sumy 4 730 000 Sk) zamietol. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 3 O. s. p. So zreteľom na výsledok konania, odvolací súd zrušil aj výrok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa súdneho poplatku.

Tento rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním navrhovateľ. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konania je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, písm. c/ O. s. p.). Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu (v zamietajúcej časti) spočívajúci v tom, že odporca nemohol zistiť rozpor v podpisoch navrhovateľa nachádzajúcich sa na kúpnej zmluve a na dohode z 2. 8. 2000. Uviedol, že pred odporcom podpísal zápisnicu o prevzatí peňazí do úschovy (19. 7. 2000) a preto mohol zistiť zrejmu a viditeľnú nezhodu jeho podpisu v tejto zápisnici a na dohode z 2. 8. 2000. Odporca pri vydávaní peňazí mal skúmať obsah zápisnice z 19. 7. 2000, ako aj obsah dohody z 2. 8. 2000 a mal venovať pozornosť všetkým náležitostiam týchto právnych úkonov. Keďže túto povinnosť opomenul, porušil tak ustanovenie § 70 Notárskeho poriadku. Odporca nepostupoval ani v súlade ani s internými predpismi Notárskej komory, keď nerešpektoval etické štandardy v rámci výkonu svojej praxe, keď (okrem už uvedených nedostatkov) nekontaktoval navrhovateľa v čase, keď mu bola predložená dohoda z 2. 8. 2000 a jeho tvrdenie, resp. obranu o tom, že pri výkone svojho povolania nemá povinnosť skúmať pravosť podpisov, nemožno akceptovať. Ak by notár takúto povinnosť nemal, notári by nemohli byť garantami správnosti zmlúv o prevode nehnuteľností; ich garancie by boli len iluzórne. V danom prípade boli odporcovi predložené falšované listiny, ktoré mali závažné nedostatky týkajúce sa činnosti notára a boli viditeľné a teda mohli u odporcu vzbudiť podozrenie, že navrhovateľ by mohol byť uvedený do omylu organizovanou skupinou podvodníkov. Formálne nedostatky mali aj splnomocnenie zo 7. 7. 2000, ktoré odporca musel mať, pokiaľ na jeho základe vydal peniaze z úschovy. Zdôraznil že odporca v konaní nepreukázal také skutočnosti, ktoré by ho zbavovali zodpovednosti za vzniknutú škodu (§ 40 ods. 3 Notárskeho poriadku).

Odporca navrhol, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľa zamietol, lebo rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne; na jeho základe prisúdenú sumu započítal so svojou pohľadávkou, ktorú mal voči navrhovateľovi z titulu náhrady trov konania a zvyšok poukázal navrhovateľovi. Trval na tom, že pri vydaní sumy 157 007,24 Eur postupoval v súlade s právnymi predpismi a v ničom neporučil zákon. Nič nenasvedčovalo tomu, že navrhovateľ by mohol byť uvedený do omylu organizovanou skupinou podvodníkov. Od vyhľadania nehnuteľnosti až do spísania kúpnej zmluvy si navrhovateľ organizoval veci sám a priamo na notárskom úrade rokoval s falošnými účastníkmi a sám označil falošnú predávajúcu ako osobu oprávnenú na plnenie z notárskej úschovy. Nemal preto dôvod pochybovať o úmysloch predávajúcich a nemal preto ani dôvod zaoberať sa ani obsahom dohody z 2. 8. 2000. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že notársku činnosť nevykonával kvalifikovane a že porušil právne predpisy. Preto ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho požadovať, nemohol škodu zabrániť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré (čiastočne) možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 242 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že v časti v ktorej je dovolanie prípustné, napadnutý rozsudok treba zrušiť a v časti, v ktorej tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je, dovolanie treba odmietnuť.

Z hľadiska prípustnosti dovolania treba uviesť, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O. s. p.

Pokiaľ ide o dovolanie navrhovateľa smerujúce proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 8962, 36 Eur, Najvyšší súd SR dospel k záveru, že v tejto časti dovolanie nie je prípustné, lebo odvolací súd v tejto časti rozhodol rovnako ako súd prvého stupňa, teda po sumu 8962, 36 Eur odvolací súd nekonštituoval práva a povinnosti účastníkov konania inak, než súd prvého stupňa.

V spomínanej časti preto nejde o zmeňujúci rozsudok, ako to má na mysli ustanovenie § 238 ods. 1 O. s. p., ani o rozsudok, ktorým by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa § 238 ods. 2 O. s. p., a ani o potvrdzujúci rozsudok, ktorým odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa 238 ods. 3 O. s. p.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a/ až g/ ustanovenia § 237 O. s. p., nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení; napokon dovolateľ vo svojom dovolaní ani žiadnu vadu v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. nevytýkal.

*Keďže dovolanie vo **vyhovujúcej časti** dovolaním napadnutého rozsudku nie je prípustné v zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. a dovolací súd nezistil žiadnu podmienku jeho prípustnosti ani podľa ustanovenia § 237 O. s. p., dovolanie navrhovateľa bolo treba v tejto časti v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.*

Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania v zostávajúce (zamietajúcej) časti, dovolanie je prípustné v zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný tak rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia. Obligatórne sa zaoberá len vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť dovolací súd sa týmito otázkami zaoberal a prítomnosť väd vymenovaných v § 237 písm. a) až g) O. s. p. (ako už bolo vyššie uvedené) nezistil.

*Predmetom súdneho konania je zaplatenie sumy 5 000 000 Sk, pričom právnym dôvodom uplatneného nároku je zodpovednosť odporcu (ako notára) v zmysle ustanovenia § 40 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 30. júna 2003, lebo skutok zakladajúci zodpovednosť tohto druhu spadá ešte do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa **prvého odseku** citovaného zákonného ustanovenia notár zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Podľa jeho **tretieho odseku** notár*

sa zbaví zodpovednosti podľa odseku 1 vtedy, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho objektívne možno požadovať.

Podľa záverov súdov zodpovednosť, ktorá je predmetom tohto súdneho konania má povahu zodpovednosti objektívnej. Napriek tomu sa v rámci konania zameriavali na zistenie konkrétneho porušenia povinnosti odporcu ako je to pri zodpovednosti všeobecnej a v odôvodnení rozsudkov súdy poukazovali na jednotlivé ustanovenia zákona č. 323/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktoré odporca (ako notár) mal porušiť. Za týchto okolností z rozsudkov súdov nie je zrejmé, ako posúdili zodpovednosť, ktorá je predmetom konania a ich rozhodnutia sú v tomto smere nedostatočné, vnútorne rozporné a nepreskúmateľne.

V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“ (R 111/1998 a ďalšie rozhodnutia, napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 3 Cdo 338/2009, 4 MCdo 310/2009 a 5 Cdo 290/2009 a ďalšie). So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci je z hľadiska ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. dôvodné.

Z hľadiska právneho posúdenia predmetnej veci treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V predmetnej veci je podstatné posúdenie právnej povahy zodpovednosti notára za vzniknutú škodu v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 30. júna 2003 (so zreteľom na skutok, ktorý spadá ešte do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003).

Treba pritom zohľadniť, aj následný vývoj predmetnej právnej úpravy, najmä skutočnosť, že zákon č. 514/2003 Z. z vo svojom druhom článku novým spôsobom upravil

ustanovenie § 40 ods. 1 zákona č. 323/1992 Z. z. v znení neskorších predpisov tak, že do jeho znenia doložil „**ak osobitný zákon neustanovuje inak...**“, takže novelizované znenie tohto ustanovenie znie: „**ak osobitný zákon neustanovuje inak**, notár zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona“. Pod čiarou súčasne odkázal, že **týmto osobitným zákonom je zákon č. 514/2003 Z. z. . z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov**. Citovaným zákonom bol súčasne zrušený aj zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom., ktorý platil v čase vzniku predmetnej škody a ktorý upravoval zodpovednosť štátu taktiež na objektívnom princípe..

Hoci znenie pôvodného ustanovenia § 40 zákona č. 323/1992 Z. z. (t. j. v znení platnom do 30. 6. 2003) výslovne neodkazovalo na (v tom čase aktuálny) zákon č. 58/1969 Zb. (o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom) ustanovenie § 40 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb., bolo treba vykladať práve v s súvislosti s týmto zákonom a to najmä čo do povahy tejto zodpovednosti. Takémuto záveru nasvedčuje spomínaný vývoj právnej úpravy zodpovednosti, ktorá je predmetom tohto súdneho konania.

Pôvodne bola notárska činnosť upravená zákonom č.95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom (notársky poriadok). Za škodu, ktorá vznikla buď následkom nezákonného rozhodnutia alebo následkom nesprávneho úradného postupu štátneho notárstva, zodpovedal štát (§ 1, § 18 zákona č. 58/1969 Zb.) a niet pochyb o tom, že táto zodpovednosť mala objektívnu povahu, t. j. bez zreteľa na zavinenie. Tento zákon bol však novelou Občianskeho zákonníka uskutočnenou zákonom č. 264/1992 Zb. (článkom XII) zrušený. Následne bola prijatá nová právna úprava - zákona č. 323/1992 Z. z., ktorá vychádzala z iných princípov, ktorej základným dôvodom bolo zrušenie štátnych notárstiev. V nadväznosti na nové principiálne riešenie už nebolo možné z hľadiska označenia zodpovednostného subjektu trvať na to, že je ním výlučne len štát, keď notárska činnosť už bola definovaná spisovaním zápisníc, osvedčovaním právne významných skutočností (§ 56 až 64), konaním vo veciach notárskych úschov (§ 3 ods. 1 písm. a/, b/, c/ zákona č. 323/1992 Zb.), tzv. typickú notársku činnosť a vykonaním ďalšej činnosti, najmä podľa Občianskeho súdneho poriadku, v rámci ktorej boli (aj sú) úkony notára považované za úkony súdu. V novom poňatí právnej úpravy preto už nebolo možné trvať na tom, že zodpovednostným

subjektom je len štát; tento totiž nemôže zodpovedať za tzv. typickú notársku činnosť a nemôže zodpovedať ani za škodu vo veciach notárskych úschov) V tomto prípade je daná zodpovednosť samotného notára podľa ustanovenia § 40 ods. 1 zákona č. 323/1992 Z. z. (t. j. v znení platnom do 30. 6. 2003). Na druhej strane, sa nič nemení na tom (nie je preto žiadny rozumný dôvod) pre zmenu právnej povahy tejto zodpovednosti. Možno preto ustáliť, že **zodpovednosť notára v zmysle tohto zákonného ustanovenia má povahu zodpovednosti objektívnej**, ako správe uzavrel tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd. Pre jej vznik musia byť splnené predpoklady, ktoré spočívajú vo vzniku škody, ďalej, že škoda vznikla nesprávnym úradným postupom a napokon, že medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom je príčinná súvislosť.

Ustanovením § 40 ods. 1 zákona 323/1992 Z. z. v znení do 30. 6. 2003 bolo treba chápať aj v súvislosti s ustanovením § 20 zák.č. 58/1969 Zb. podľa ktorého pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom. Z tohto hľadiska a najmä so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu bude treba zväziť aj použitie ustanovenia § 441 Obč. zák. o zavinení poškodeného, podľa ktorého ak škoda bola spôsobená aj zavinením poškodeného znáša škodu pomerne; ak škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. V uvedenej súvislosti súdy zväžia a vyhodnotia aj chovanie samotného navrhovateľa a ustália či tu nie je dôvod na použitie ustanovenia o zavinení § 441 Obč. zák. , čo je osobitne významné z hľadiska rozsahu náhrady škody.

Pokiaľ ide o použitie ustanovenia § 40 ods. 3 zákona č. 323/1992 Zb. v znení do 30. 6. 2003 skutkový stav dokazovania bude treba doplniť o zistenia požadované v dovolaní ako aj o zistenie, akú konkrétnu starostlivosť, bolo možné od odporcu vyžadovať pri nakladaní s predmetom úschovy. Iba takto bude možné náležite posúdiť existenciu a rozsah zodpovednosti , ktorý je predmetom tohto súdneho konania a vlastne aj ustáliť, či v predmetnej veci neboli splnené prípadne aj podmienky pre odmietnutie požadovaného úkonu zo strany odporcu. Nemožno pritom opomenúť, že v súvislosti s predmetnou vecou bolo začaté aj trestné stíhanie proti neznámym páchatelom (ktoré by malo byť v súčasnosti prerušené).

Z uvedeného vyplýva, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté vadami, majúcimi za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O. s. p.). K takýmto

vadám bol dovolací súd povinný prihliadnuť, i keby neboli uplatnené ako dôvod prípustného dovolania (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie odvolacieho súdu v zamietajúcej časti vo veci samej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1. ods 2, O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : *Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.*

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta